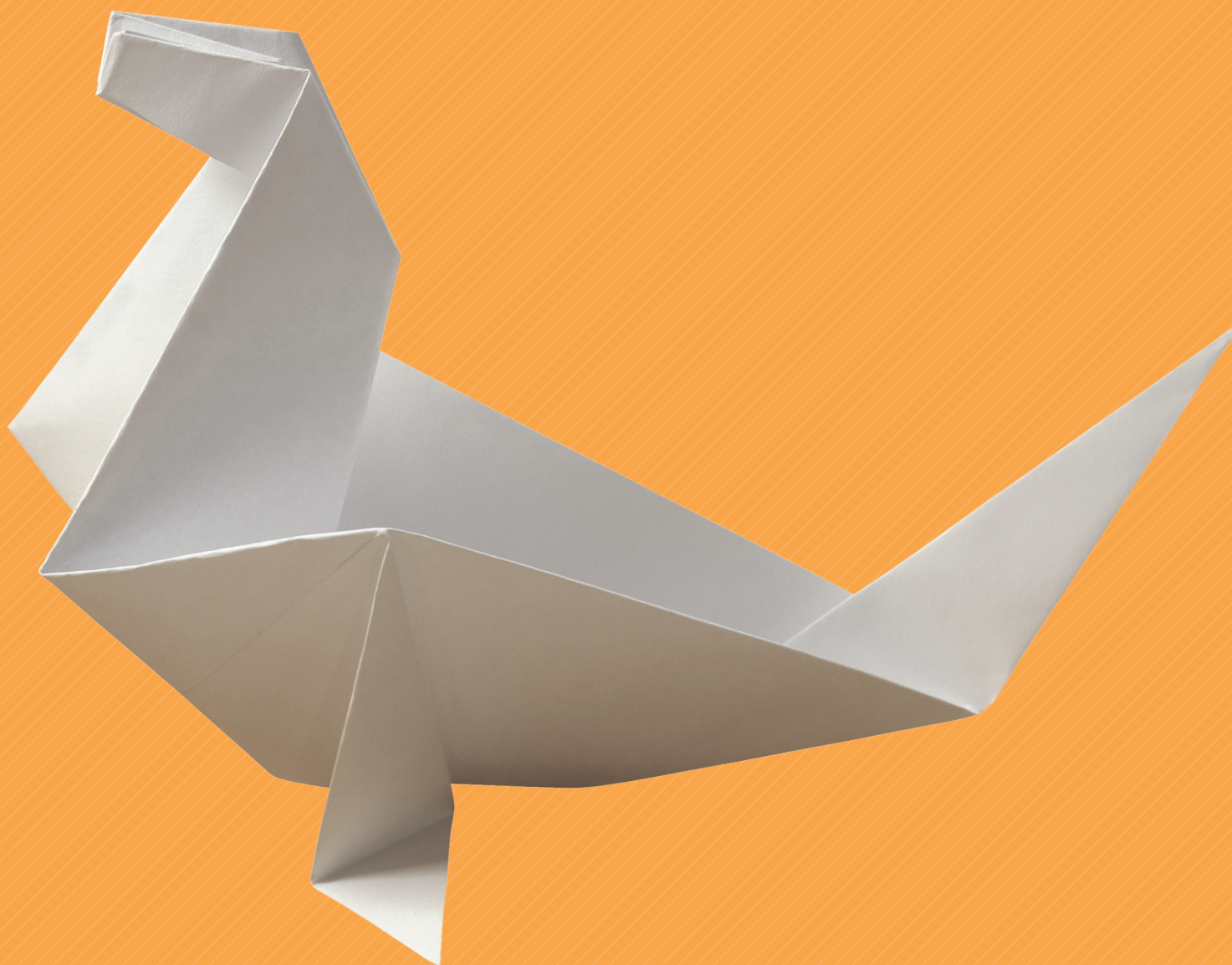


STO JEZIKOV OTROK

UREDNIKI: TATJANA DEVJAK IN SANJA BERČNIK



PRIROČNIK

STO JEZIKOV OTROK

Urednici

Tatjana Devjak in Sanja Berčnik

**Priročnik
STO JEZIKOV OTROK**

<i>Vodja projekta</i>	Tatjana Devjak
<i>Avtorice</i>	Katarina Jakopič Branc, Sonja Kralj, Slavica Novak, Maja Poklukar, Tatjana Rituper, Urška Rožman in Ana Srpčič
<i>Urednici</i>	Tatjana Devjak in Sanja Berčnik
<i>Jezikovni pregled</i>	Tomaž Petek
<i>Izdala in založila</i>	Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani
<i>Za izdajatelja</i>	Janez Krek, dekan
<i>Oblikovanje naslovnice</i>	Roman Ražman
<i>Fotografije</i>	arhivi vrtcev in Klemen Klemenc
<i>Priprava</i>	Igor Cerar
<i>Tisk</i>	Tiskarna Littera picta d.o.o. Ljubljana
<i>Naklada</i>	350 izvodov (prva izdaja, prvi natis)

Publikacija ni plačljiva.

Izid publikacije sta sofinancirala Evropski socialni sklad Evropske unije in Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.



Univerza
v Ljubljani
Pedagoška
fakulteta



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT



Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
373.2.091.313

STO jezikov otrok : priročnik / [avtorice Katarina Jakopič Branc ... et al.] ;
urednici Tatjana Devjak in Sanja Berčnik ; [fotografije arhivi vrtcev in Klemen
Klemenc]. - 1. izd., 1. natis. - V Ljubljani : Pedagoška fakulteta, 2012

ISBN 978-961-253-085-3
1. Jakopič Branc, Katarina 2. Devjak, Tatjana
261739520

Š Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 2012

Kazalo vsebine

Predgovor	5
Uvod	7
STO JEZIKOV OTROK VRTCA ŠENTJERNEJ	9
PREDSTAVITEV VRTCA	9
... Vrtec Čebelica Šentjernej	9
OD IDEJE DO RAZSTAVE	10
PREDSTAVITEV PROJEKTA KAMENČKI	12
... Kamenčki med malčki (tudi enoletniki)	12
... Kamenčki v oddelku 2–3 let	16
... Igra in učenje otrok s kamenčki	20
... Tudi otroci so fotografirali	25
SKLEPNI DEL PROJEKTA	31
... Razstava v kulturnem centru	31
LITERATURA	40
STO JEZIKOV OTROK VRTCA BLEJ IN VRTCA GORJE	41
PREDSTAVITEV VRTCEV	41
... Vrtec Blej, Enota Bohinjska Bela	41
... Vrtec Gorje	43
OD IDEJE DO RAZSTAVE NA BOHINJSKI BELI	44
... Jaz in Reggio	44
... Zamisel projekta	46
PREDSTAVITEV PROJEKTA »NAŠE UMETNIJE«	47
... Razstava Klemna Klemenca	47
... Vpliv razstave na ustvarjanje otrok	48
... Slikanje ob fotografijah	50
... Slikanje z glino in s prstjo	51
... Opazovanje domače narave in fotografij	51
... Raziskovanje in igra z glino	52
... »Ustvarjanje prvih »umetnij«	53
... »Umetnije« z naravnim materialom v igralnici	54

... »Umetnije« v posodah s peskom	56
... »Umetnije« v peskovniku	56
... Zanimanje za črke	57
SKLEPNI DEL PROJEKTA	58
... Razstava na pristavi	58
... Misli ob sklenitvi projekta	61
OD IDEJE DO RAZSTAVE V GORJAH	62
... Jaz in Reggio.....	62
PREDSTAVITEV PROJEKTA »HIŠA«	64
... Kdo smo in kako smo začeli.....	64
... Kaj je hiša.....	65
... Iglu	66
... Gledališče.....	69
... Ptičja hišica	74
SKLEPNI DEL PROJEKTA	79
... Razstava 100 jezikov otrok	79
... Misli ob sklenitvi projekta	83
LITERATURA	84

Predgovor

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Pred vami so priročniki, ki so nastali kot rezultat večletnega dela na projektu Profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev za izvajanje elementov posebnih pedagoških načel koncepta Reggio Emilia na področju predšolske vzgoje 2008–2013. Priročniki so raznoliki tako po vsebini kot po pristopu. Nekateri so usmerjeni bolj v teoretična védenja o predšolskem obdobju, drugi prikazujejo, kako uspešna je lahko implementacija teorije v prakso, tretji predstavijo primere povezovalnega kurikulumu ali dobre prakse, ki je rezultat refleksivnega dela v vrtcih, prakse, ki se je oplemenitila z vsebinami izobraževanja v projektu. Velika vrednost projekta je, da je združil tako različne ljudi: visokošolske učitelje in sodelavce, vzgojitelje in vzgojiteljice, pomočnike in pomočnice vzgojiteljev oz. vzgojiteljic, ravnatelje in ravnateljice vrtcev, ožjo in širšo lokalno skupnost.

Skupna točka koncepta Reggio Emilia in slovenskega kurikulumu je, da oba temeljita na človekovih in otrokovih pravicah, demokratičnih vrednotah in pravni državi ter zagovarjata pluralnost vednosti in konceptualno integracijo različnih znanosti. Prepričani smo, da v naših vrtcih delujejo strokovne delavke in delavci, ki profesionalno vnašajo in integrirajo posamezne elemente pedagoškega koncepta Reggio Emilia, ki so v skladu s filozofijo slovenskega koncepta predšolske vzgoje – v skladu s Kurikulom za vrtce.

V petih letih strokovnega druženja se je porodilo veliko idej, kako elemente pedagoškega koncepta Reggio Emilia uspešno integrirati v slovenski Kurikulum za vrtce. Delček teh domisli je zapisan tudi v pričujočih priročnikih.

TATJANA DEVJAK, vodja projekta

DARIJA SKUBIC, predstojnica Oddelka za predšolsko vzgojo

Uvod

Priročnik z naslovom *100 jezikov otrok* je nastal v okviru projekta *Profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev za izvajanje elementov posebnih pedagoških načel koncepta Reggio Emilia na področju predšolske vzgoje v letih 2008–2013*, ki ga je pridobila Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani konec leta 2008 in ga financirata Evropski socialni sklad ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Med cilji projekta je bila tudi implementacija posameznih elementov posebnega pedagoškega koncepta za predšolsko vzgojo Reggio Emilia, kot so: vpetost vrtca v kulturo okolja, različnost otrok, razvoj in uporaba vseh čutov v spoznavnem procesu, spodbujanje in omogočanje različnih oblik izražanja, prednost učenja pred poučevanjem, kakovostna interakcija in komunikacija, timsko delo vzgojiteljev in drugih delavcev v vrtcu, projektno delo, dokumentacija in arhiviranje izdelkov ter življenja in dela v vrtcu pa tudi prostor v vrtcu.

V okviru projekta so morali udeleženci v posameznih vrtcih pridobljeno znanje uporabiti pri načrtovanju življenja in dela v svoji skupini otrok in svojem vrtcu kot celoti na način, da so pridobljeno znanje in izkušnje prenašali in vključevali v svojo sredino – v vrtec, med otroke in sodelavce. Pri delu so izhajali iz različnosti otrok, spodbujali so otrokovo ustvarjalnost, upoštevali njihove želje, izhajali so iz pedagoške poslušanja in prepričanja, da so otroci kompetentna bitja, sposobni aktivne participacije; dajali so prednost učenju pred poučevanjem, bili pozorni na kakovostno interakcijo in komunikacijo, dopuščali so izražanje otrok v 100 jezikih, predvsem pa so se na novo učili dokumentirati svoje delo, slikati, snemati, zapisovati izjave otrok itn. V svoje delo so aktivno vključevali starše, različne strokovnjake ter ljudi različnih poklicev in profilov ter obiskovali različne ustanove, organizacije, društva in podjetja. Na koncu vsakega leta izobraževanja so strokovne delavke vrtcev predstavile svoje projekte, ki so nastajali v posameznem šolskem letu. Proces drugačnega dela je dokumentiran v besedi, sliki in na filmu.

V priročniku bomo prikazali projekte treh vrtcev na temo 100 jezikov otrok. Priročnik je sestavljen iz dveh delov. V prvem delu prikazujemo delo in življenje ter projekt Kamenčki Vrtca Čebelica Šentjernej, drugi del pa je namenjen predstavitvi projekta dveh vrtcev na isto temo – 100 jezikov otrok. Predstavljamo projekt Naše umetnije Vrtca Bled – Enote Bohinjska Bela – in projekt Hiša Vrtca Gorje. Vedno začnemo s predstavitvijo vrtca, prikažemo pot od ideje ... do razstave izdelkov otrok ob koncu projekta. V poglavju Predstavitev projekta prikažemo delo in interakcijo med različnimi skupinami otrok ter refleksije vzgojiteljic, pomočnic vzgojiteljic in otrok, vključenih v projekt.

Vsem sodelujočim vrtcem, še posebej avtoricam, se iskreno zahvaljujemo za sodelovanje pri nastajanju priročnika. Prav tako se iskreno zahvaljujemo Tomažu Petku za lekturo, Igorju Cerarju za oblikovanje in Otokarju Kerševanu za vso tehnično

pomoč pri oblikovanju fotografij. Ena izmed avtoric je zapisala: »V projektu in drugačnem načinu dela sem ves čas uživala, se naučila, in bila nemalokrat presenečena nad iznajdljivostjo, sposobnostmi in znanjem otrok.« Naj skleneva – tudi midve sva ves čas uživali v drugačnem načinu dela, se veliko naučili in bili nemalokrat presenečeni nad iznajdljivostjo, sposobnostjo, znanjem ter nad pripravljenostjo vzgojiteljic in pomočnic vzgojiteljic delati drugače, delati z otrokom in za otroka.

Urednici